

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Гамаюнова В.В.
« 11 » 03 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва»

Галузь знань	<u>20</u>	«Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність	<u>201</u>	«Агрономія»
Освітньо-наукова програма		«Агрономія»
Освітній ступінь		«Доктор філософії»
Семестр	<u>4-й</u>	
Форма здобуття освіти		(денна)
Викладачі		Гусєв Микола Гаврилович, доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри землеробства, геодезії та землеустрою, gusevmg@ukr.net

Розглянуто на засіданні кафедри землеробства, геодезії та землеустрою.

Протокол № 8 від «05» 03 2020 року.

Завідувач кафедри

 Гамаюнова В. В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету агротехнологій.

Протокол № 7 від «10» 03 2020 року.

Голова науково-методичної комісії

 Манушкіна Т. М.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету агротехнологій.

Протокол № 9 від «11» 03 2020 року.

Голова вченої ради

 Дробітько А. В.

Миколаїв
2020

1.Призначення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна „Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва” передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок з вивчення особливостей відтворення природних екосистем шляхом впровадження органічного господарювання, адаптованого до конкретних ґрунтово-кліматичних умов, орієнтована на професійну підготовку сучасних фахівців у сфері агрономії, ґрунтується на знанні теоретичних основ і практичних питань з відповідних профільних компетенцій попередніх магістерських програм здобувачів вищої освіти
2.Мета навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни „Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва” є формування біологічно-орієнтованих концептуальних знань та їхню реалізацію в системі вирощування сільськогосподарських культур, спрямовану на максимально-можливе розкриття та реалізацію ресурсного потенціалу продуктивності посівів, до виконання ними аналітичних і екологічних виробничих функцій та завдань у галузях, пов’язаних з оцінюванням екологічної ситуації на агроландшафтах та розроблення систем заходів її оптимізації.</p> <p>Завдання дисципліни – набути навиків і вміння розробляти і здійснювати в практичній діяльності прогресивні ресурсозберігаючі адаптивні технології вирощування сільськогосподарських культур в науково обґрунтованих сівозмінах.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є складові частини системи землеробства, спеціалізація господарств, матеріально-технічне забезпечення, кваліфікація фахівців, рівень науково-виробничого потенціалу.</p> <p>Об’єктом навчальної дисципліни є вивчення ефективності різних типів систем землеробства і оцінювання альтернативних систем та окремих складових частин.</p>
3. Компетентності	Інт К, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 7-10, ФК 1-13, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8-18

4. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:	
знати:	<ul style="list-style-type: none"> - закони екологічного землеробства; - методику екологічного моніторингу в землеробстві; - методику оцінювання екологічної безпеки системи сівозмін, системи обробітку ґрунту, та систем землеробства; - заходи екологічно безпечного застосування агрохімікатів; - систему заходів розширеного відтворення родючості ґрунтів. 	
вміти:	<ul style="list-style-type: none"> - оцінювати еколого-токсикологічний стан конкретного агроландшафту; - обґрунтовувати екологічно безпечне застосування агрохімікатів; - скласти систему сівозмін, орієнтовану на раціональне використання землі і екологічну безпеку території; - обґрунтовувати екологічно безпечну систему обробітку ґрунту за конкретних умов; - проводити екологічний моніторинг агроландшафту та використовувати його в екологізації системі землеробства. 	
5.Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції - практичні заняття - самостійна робота - консультації 	<p><i>90 годин/ 3,0 кредити</i></p> <p><i>18 годин/ 0,60 кредити</i></p> <p><i>18 годин/ 0,60 кредити</i></p> <p><i>34 години /1,13 кредити</i></p> <p><i>20 годин/ 0,67 кредити</i></p>

Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛК	ПЗ	сам. робота
Модуль 1. Історичні та теоретичні аспекти систем землеробства				
	Лекція 1. Історія розвитку та сучасна класифікація систем землеробства.	2	2	4
	Лекція 2. Система сівозмін як основа землеробства.	2	4	8
	Лекція 3. Системи та технології обробітку ґрунту.	2	2	4
	Лекція 4. Родючість ґрунту та сучасні підходи до системи удобрення.	2	4	4
	Лекція 5. Меліоративні та ґрунтозахисні заходи, методи регулювання водного режиму за різних екологічних та ґрунтово-кліматичних умов.	2	2	4
Модуль 2. Адаптація систем землеробства до зміни клімату				
	Лекція 6. Біологічне землеробство	2	2	2
	Лекція 7. Точне землеробство	2		2
	Лекція 8. Адаптивно-ландшафтне землеробство	2	2	2
	Лекція 9. Адаптивні та зональні системи землеробства різних ґрунтово-кліматичних зон України	2		4
	Всього	18	18	34
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, перевірки завдань самостійної роботи, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС.</p> <p>Форма підсумкового контролю – екзамен.</p> <p>Екзамен проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового іспиту (за чотирирівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.</p> <p>Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.</p>
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
1. Аудиторна робота в т.ч.:					
- виконання практичних робіт	9	0,9	1,3	8	12
- колоквиум	2	5	9	10	18
- тестування	2	3	5	6	10
2. Самостійна робота в т.ч.:					
- доповідь з мультимедійною презентацією	1	3	5	6	10
- підготовка огляду сучасних джерел літератури та доповіді за оглядом	1	3	5	6	10
Разом				36	60
Екзамен				24	40
Разом по дисципліні				60	100
Разом по дисципліні				60	100
1 – 34	F	«2» – незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни		не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни	

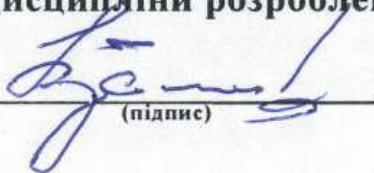
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути
--------------------------	--

	<p>виконані у встановлений термін;</p> <ul style="list-style-type: none"> - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p style="text-align: center;">Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічні проблеми землеробства : підручник / [В. П. Гудзь, М. Ф. Рибак, М. М. Тимошенко та ін.] ; за ред. В. П. Гудзя. – Житомир : ЖНАЕУ, 2010. – 708 с. 2. Екологічні проблеми землеробства / за ред. І. Д. Примака. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 456 с. 5. Бегей С. В. Екологічне землеробство: підручник для студ. і викл. агрономічних спец. вищ. навч. закладів II-IV рівнів акредитації / Семен Бегей. - Львів: Новий Світ-2000, 2009. - 428 с. 6. Дослідна справа в агрономії: навч. посібник: у 2 кн. – Кн. 1. Теоретичні аспекти дослідної справи / А.О.Рожков, В. К. Пузік, С. М. Каленська та ін.; за ред. А. О. Рожкова. – Х.: Майдан, 2016. – 316 с. <p style="text-align: center;">Додаткові:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові та прикладні основи захисту ґрунтів від ерозії в Україні / за ред. С.А. Балюка, Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО. – Харків: НТУ «ХПІ», 2010. – 460 с. 2. Зональні методичні рекомендації із захисту ґрунтів від ерозії / Науково-практичне видання / В.П. Ситник та ін. – Харків, 2010. – 148 с. 3. Технологічні карти і витрати на вирощування зернових культур в умовах східного регіону України :

	<p>навч. посібник / за ред. Ю.В. Будьонного, М.Д. Євтушенка, В.Ф. Пащенко та ін. – Харків : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2005. – 377 с.</p> <p>4. Ресурсозберігаючі технології вирощування зернових культур для господарств різної форми власності : навч. посіб. / О. А. Дереча, А. А. Майстер, А. О. Годованій [та ін.] ; за заг. ред. О. А. Деречі. – Житомир : Полісся, 2005. – 192 с.</p>
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою системи Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
10. Доступ до матеріалів навчання	<p>Робоча програма дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/pluginfile.php/112535/mod_resource/content/1/rp_ekolog_problemy.pdf; https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1631), її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1631#section-9) з необхідним його наповненням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Професор кафедри

(підпис)

М. Г. Гусєв

